

Шановні колеги!

З давніх років відоме прислів'я «Вік живи – вік учись». Сьогодні воно знайшло новий сенс – прямий і буквальный: якщо не хочеш безнадійно відстати від життя, то необхідно навчатися.

За статистикою в найближче десятиліття близько 80% використовуваних сьогодні технологій застаріє і в той же час значний відсоток працівників буде мати освіту, отриману 10 років тому. Обсяг інформації постійно збільшується, знання і компетенції удосконалюються, і сучасна людина, а тим більше педагогічний працівник, повинна постійно підвищувати свій освітній рівень, свою професійну майстерність. Здатність до постійного навчання стає найважливішою якістю, що визначає конкурентоспроможність на ринку праці.

Проблему підготовки сучасних спеціалістів у вищій школі може успішно вирішити тільки викладач нової формації, який володіє високою професійною компетенцією у сфері своєї предметної діяльності, вміє творчо реалізувати інноваційні педагогічні технології, має моральні принципи та переконання, володіє навичками педагогічної комунікації, здатен постійно удосконалювати свій професійний рівень.

У навчальних закладах вищої освіти I-II р.а. Дніпропетровської області у своїй більшості працюють саме такі педагогічні працівники. Цей висновок можна зробити як за підсумками роботи наших педагогічних колективів на протязі

останніх років, так і виходячи з аналізу наданої вами, шановні колеги, інформації.

У всіх навчальних закладах області проводиться значна робота по вдосконаленню педагогічної майстерності викладачів за трьома напрямками: стажування, підвищення кваліфікації, перепідготовка.

Стажування – вид післядипломної освіти, який передбачає адаптацію набутих теоретичних знань до вимог конкретного виду діяльності, конкретної посади на основі досягнень науки, технологій тощо.

Практично у всіх навчальних закладах області викладачі спеціальних дисциплін проходять стажування на базі профільних підприємств та на кафедрах навчальних закладів вищої освіти III-IV р.а. відповідно до Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, затвердженого наказом МОНУ № 48 від 24.01.2013 р. Більшість з вас в своїх інформаціях вказала, що проблем із стажуванням не має. Але, на жаль, це не зовсім так. Згідно з Законом України «Про освіту» підприємство, яке здійснює стажування, повинно мати відповідну ліцензію або бути акредитованим за профілем. На ті запити, які ми направляли на деякі з перелічених вами підприємств, було отримано відповіді або про відсутність таких ліцензій, або взагалі про те, що це їх не цікавить.

Тобто можна зробити висновок, що формально у нас все гаразд щодо стажування наших викладачів, а з юридичної точки зору результати такого стажування дуже часто є нікчемними.

Найпоширенішим та масовим видом післядипломної освіти є підвищення кваліфікації. Проходити підвищення кваліфікації зобов'язаний кожний педагогічний працівник не рідше одного разу на 5 років, тобто в середньому 5 – 7 разів протягом свого професійного життя.

Головною метою підвищення кваліфікації є приведення у відповідність фахової та посадово – функціональної компетентності працівників освіти з потребами та вимогами суспільства на конкретному історичному етапі соціально – економічного розвитку українського суспільства та інтегрованих процесів у всесвітньому освітянському просторі.

Розпочну з проблем, які були окреслені вами і які, на мою думку, необхідно вирішувати:

1. Проходження підвищення кваліфікації не є безкоштовним. У більшості наших навчальних закладів, а якщо бути справедливим, то практично у всіх, в кошторисах витрат на підвищення кваліфікації не передбачено, тому оплата за це лягає на плечі самих викладачів. І якщо це навчальний заклад у великому місті (Дніпро, Кривий Ріг, Кам'янське), то це витрати лише на навчання, а якщо ФПК в іншому місті – то це ще й витрати на проживання і харчування.

2. Дуже часто підвищення кваліфікації носить формальний характер: вам потрібне посвідчення, будь ласка, ви його отримаєте, при цьому про підвищення рівня професійної компетентності і говорити годі.

3. Неможливість підвищення кваліфікації без відриву від виробництва з окремих спеціальностей через відсутність дистанційних форм навчання з цих напрямків.

4. Відсутність різнорівневого підходу до підвищення кваліфікації: що викладач, який буде претендувати на 2 категорію, що викладач з вищою категорією виконують одні і ті ж теоретичні завдання і отримують посвідчення. Це абсолютно невірний підхід, підкреслюю, з моєї точки зору.

Як позбавитись цих проблем?

Щодо фінансування підвищення кваліфікації, то це питання можливо і необхідно вирішити.

Для викладачів загальноосвітніх дисциплін, які в своїй більшості проходять підвищення кваліфікації на базі Дніпровської академії неперервної освіти можливо, на мою думку, вирішити питання через депутатів обласної ради за рахунок обласного бюджету. Доречі, ті коледжі, які з 01 січня цього року передані на регіональне фінансування, з цього навчального року отримали право безкоштовного підвищення кваліфікації викладачів на базі названого навчального закладу при очному навчанні.

Ще один шлях – через спеціальний бюджетний фонд навчальних закладів. У нас в колективних договорах закладено можливість фінансування підвищення кваліфікації за рахунок

спеціального фонду, необхідно лише при затвердженні кошторисів включити вказані витрати.

Інші проблеми, які були названі вище, слід систематизувати і надати наші пропозиції навчальним закладам, які здійснюють підвищення кваліфікації.

Перепідготовка – специфічна форма післядипломної освіти, спрямована на здобуття іншої спеціальності при збереженні попереднього освітньо – кваліфікаційного рівня.

На сьогодні в Україні налічується близько 20 навчальних закладів вищої освіти педагогічного спрямування, які здійснюють перепідготовку педагогічних працівників.

В інформації, яку ви надавали, абсолютна більшість вказала, що перепідготовкою не займалися, в той час на запитання про відповідність педагогічної освіти викладачів загальноосвітніх предметів знову ж таки абсолютна більшість відповіла цифрою 100%.

Шановні колеги! Прошу уважно переглянути Закон України «Про середню освіту», тим більше, що зараз всі ми будемо отримувати ліцензію на право надавати повну середню освіту.

Ст. 24 говорить, що педагогічним працівником повинна бути особа, яка має відповідну педагогічну освіту та/ або професійну кваліфікацію педагогічного працівника.

Ст. 58 п.5 Закону України «Про освіту» говорить, що особам, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, професійна кваліфікація педагогічного працівника може бути присвоєна закладом вищої чи післядипломної освіти або

відповідним кваліфікаційним центром після одного року роботи на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, за умови успішного складання іспиту відповідно до кваліфікаційних вимог до педагогічного працівника.

Тому рекомендую уважно ще раз переглянути особові справи ваших викладачів, які забезпечують здобуття повної середньої освіти і привести все до вимог законодавства, оскільки при ліцензуванні можуть виникнути питання та і аудиторська служба при своїх перевірках почала активно звертати на це увагу.

Ще хочу озвучити одну цікаву інформацію. Середній вік наших педагогічних колективів понад 50 років. Доречі, наймолодший педагогічний колектив у нас у Дніпровському індустріально-педагогічному технікумі – 44 роки, Нікопольському педагогічному коледжі – 43,6 років, Марганецькому коледжі Національного гірничого університету – 44 роки.

Сьогоднішній студент не може сприймати інформацію, яку йому намагаються вкласти в голову з допомогою крейди на дошці чи якогось вивішеного на цій же дошці застарілого плакату. Нажаль, дуже важко перевчати викладачів, яким за Тому омолодження педагогічних колективів на сьогодні є однією з ключових проблем, які нам з вами потрібно вирішувати.

Дякую всіх вас за увагу. Бажаю всім нам вижити в цей нелегкий час.